

О.О. ФАЛЬЧЕНКО, С.В. БРІК**ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ, АУДИТУ І КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА**

У статті приведена економічна сутність обліку, аудиту та контролю діяльності торговельного підприємства, оскільки різноманітність форм власності в сучасних умовах економіки торговельних підприємств вимагають альтернативних і різноманітних підходів до методики й техніки ведення обліку торговельної діяльності, що впливає на контроль і аудит діяльності торговельного підприємства. Визначено мету і завдання аудиту і контролю діяльності торговельного підприємства. Визначено аудиторських доказів при аудиті і контролю діяльності торговельного підприємства для складання фінансової звітності. Визначені етапи проведення аудиту. Надано особливості підготовчого етапу, на якому важлива увага приділяється системі внутрішнього контролю і аудиту. Визначені процедури щодо якості ведення та організації бухгалтерського обліку, складання фінансової звітності та її аудит на торговельному підприємстві. Надано положення щодо планування аудиту діяльності торговельного підприємства. Проведено дослідження нормативно-правової бази з регулювання обліку і аудиту на торговельних підприємствах. Обґрунтовано раціональні методи здійснення аудиту і контролю діяльності торговельного підприємства як ключової ознаки успішності функціонування торговельного підприємства. Доведено, що успішність діяльності торговельного підприємства залежить від вдосконалення внутрішньогосподарської діяльності та від рівня контролю та аудиту їх діяльності. Встановлено, що проведення аудиту за визначеною методикою надасть можливість врахувати особливості діяльності та облікової політики торговельного підприємства, обумовлює ритмічність, злагодженість і високу результативність роботи підприємства, на основі контролю і аудиту. Рекомендовано на основі проведеного дослідження заходи для ефективної організації обліку торговельного підприємства, аудиту і контролю з метою складання фінансової звітності для управлінських потреб. Зроблено висновок, що облік, аудит і контроль складання фінансової звітності, є необхідною умовою успішного функціонування торговельного підприємства.

Ключові слова: аудит; контроль; торговельне підприємство; етапи аудиту; фінансова звітність; баланс

O. FALCHENKO, S. BRIK**FEATURES OF ACCOUNTING, AUDIT AND CONTROL OF THE ACTIVITIES OF A TRADING ENTERPRISE**

The article presents the economic essence of accounting, auditing and control of the activities of a commercial enterprise, since the variety of forms of ownership in modern economic conditions of commercial enterprises requires alternative and diverse approaches to the methodology and techniques of accounting for commercial activities, which affects the control and audit of the activities of a commercial enterprise. The purpose and objectives of auditing and controlling the activities of a commercial enterprise are determined. Audit evidence is determined in auditing and controlling the activities of a commercial enterprise for the preparation of financial statements. The stages of conducting an audit are determined. The features of the preparatory stage are given, at which important attention is paid to the internal control and audit system. The procedures for the quality of accounting and organization, preparation of financial statements and its audit at a commercial enterprise are determined. Provisions are provided for planning an audit of the activities of a commercial enterprise. A study of the regulatory and legal framework for regulating accounting and auditing at commercial enterprises is conducted. Rational methods for auditing and controlling the activities of a commercial enterprise as a key sign of the successful functioning of a commercial enterprise are substantiated. It is proved that the success of a commercial enterprise depends on the improvement of internal business activities and the level of control and audit of their activities. It is established that conducting an audit according to a certain methodology will make it possible to take into account the peculiarities of the activities and accounting policy of a commercial enterprise, which will ensure the formation of an objective audit opinion. Factors that influence the organization and maintenance of accounting, determine the rhythm, coherence and high efficiency of the enterprise's work, based on control and audit, are identified. Based on the research, measures are recommended for the effective organization of accounting of a commercial enterprise, audit and control in order to prepare financial statements for management needs. It is concluded that accounting, audit and control of the preparation of financial statements are a necessary condition for the successful functioning of a commercial enterprise.

Keywords: audit; control; commercial enterprise; audit stages; financial reporting; balance sheet

Вступ. Основою для здійснення безперебійного процесу торгівлі торговельного підприємства є правильне ведення обліку товарів, контроль та аудит. Торговельна діяльність підприємств забезпечує безперервний процес руху активів у формі товарів від виробничих підприємств різних форм власності до безпосередніх споживачів. Для забезпечення діяльності торговельні підприємства здійснюють операції купівлі-продажу товарів, які є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства. Основним завданням торговельного підприємства є найбільш повне і оптимальне забезпечення товарного асортименту для здійснення торговельних операцій як з оптовими, так і з роздрібними покупцями. Актуальним є обґрунтування проведення аудиту і контролю правильності ведення обліку надходження, збереження та реалізацію товарів, їх оформлення та своєчасне відображення у фінансовій звітності допомагає отримати більше прибутку. Важливою

умовою якісного аудиту і контролю є проведення аналізу товарів для прийняття подальших ефективних управлінських рішень.

Рекомендовано на основі проведеного дослідження заходи для формування етапів проведення аудиту торговельного підприємства. Правильна організація обліку, аудит і контроль на торговельному підприємстві має суттєве практичне значення, що і визначає напрям подальших досліджень.

Аналіз стану питання. Аналіз останніх публікацій з питань обліку, аудиту і контролю діяльності торговельного підприємства в обліково-аналітичному контексті дає можливість вважати, що відсутня єдина визначена методика аудиту і контролю фінансової звітності торговельного підприємства, не розроблена узагальнена система показників, які використовується в аудиті і контролі діяльності торговельного підприємства. Темпи росту обсягу реалізації продукції, покращення її якості

безпосередньо впливають на обсяг витрат і прибуток торговельного підприємства. Оскільки метою будь-якої діяльності, у тому числі і торговельної, є отримання прибутку, який є фінансовою базою подальшого розвитку підприємства та показником ефективності даного виду діяльності, то постає необхідність в якісному обліку, аудиті та контролю за діяльністю торговельного підприємства.

Мета роботи. Метою даної статті є дослідження особливості обліку, аудиту та контролю за складанням фінансової звітності торговельного підприємства, що сприятиме удосконаленню організації та методики аудиту в цілому.

Аналіз основних досягнень і літератури. Розробці питань організації бухгалтерського обліку торговельних підприємств присвячено праці: О. Будько, Ф. Бутинця, О. Войналович, Л. Вороніної, Н. Гаркуші, В. Захожай, Ю.Зінової, С. Івахненкова, О.Ісая, С. Ніколаєвої, І. Поліщук, М. Пушкаря, С. Свірко, Л. Скакун, В. Швеця та ін. Проте, питання організації щодо обліку торговельних підприємств потребують подальшого дослідження. Проблемними питаннями аудиту торговельного підприємства займалися такі вітчизняні вчені: Бескоста Г.М., Бутинець Ф.Ф., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Подмешальська Ю.В., Салига С.Я., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають дане питання зі своєї точки зору та увагу на різних аспектах проведення аудиту. Вагомий внесок у дослідження теоретико-методологічних аспектів формування звітності торговельного підприємств та аудиту зробили зарубіжні вчені, такі як Бреславцева Н.А., Новодворський В.Д., Палій В.Ф., Соколов Я.В. та ін. Проте дослідження теоретичних положень та практики бухгалтерського обліку, аудиту фінансової звітності діяльності торговельного підприємства мають низку невирішених проблем, які впливають на процес управління і підвищення діяльності торговельного підприємства.

Викладення основного матеріалу дослідження. В сучасних ринкових умовах для нормальної діяльності будь-якої ланки управління потрібно, щоб учасники могли оперативного та обґрунтовано приймати управлінські рішення, правильність яких ґрунтується на використанні фінансової звітності. Одним з основних джерел такого забезпечення є дані бухгалтерського обліку, які узагальнюються у звітності. Вона повинна об'єктивно відображати процеси, які відбуваються на торговельному підприємстві, а також задовольняти вимоги користувачів. Саме тому важливим є поглиблене дослідження теоретичних засад формування облікової звітності підприємства та вирішення основних проблемних питань практичного застосування методичних підходів до її побудови відповідно до раціональних потреб користувачів.

Одним із видів діяльності торговельного підприємств є купівля і реалізація товарів, тому найбільш актуальними проблемами обліку, аудиту і контролю є правильність відображення у бухгалтерському обліку і звітності операцій, які пов'язані з рухом товарів [1].

Обліку і аудиту руху товарів присвячено досить багато досліджень науковців, але більшість публікацій безпосередньо спрямована на опис та визначення актуальних проблем у здійсненні торговельної діяльності у двох напрямках, а саме роздрібній й гуртовій. Як наслідок, облік і аудит операцій з товарами на торговельних підприємствах є недостатньо дослідженим. Деякі аспекти цього питання розглядалися у дослідженнях науковців і практиків, але вони є лише у вигляді статей. Тому є необхідність в узагальненні щодо обліку, аудиту і контролю товарів на торговельних підприємствах, у статуті яких передбачено здійснення купівлі-продажу товарів.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Торгівля як галузь господарства, економіки і вид економічної діяльності, об'єктами яких є товарообмін, купівля-продаж товарів, а також обслуговування покупців у процесі реалізації, транспортування, зберігання товарів і забезпечення післяпродажного сервісу, відіграє важливу стратегічну роль, оскільки пріоритетом економічної і соціальної політики держави є створення умов для забезпечення зростання добробуту населення. Нині з урахуванням орієнтації національних стандартів бухгалтерського обліку на положення Міжнародних стандартів фінансової звітності, нестабільності законодавства та розвитку зорієнтованої на міжнародне співробітництво економіки слід сказати, що саме операції щодо ведення обліку операцій з товарами підлягають змін. Тому наявність суперечливих питань та неузгодженостей під час ведення обліку руху товарів вимагає детальнішого їх вивчення та єдиних шляхів вирішення цих проблем.

Облік діяльності торговельного підприємства здійснюється за такими напрямками:

- кількісний і вартісний облік товарів;
- облік надходження та вибуття товарів на підприємстві та розрахунків з постачальниками;
- облік наявності товарів та руху на складах;
- порядок формування та облік фінансових результатів торговельного підприємства [2].

При визначенні фінансового результату торговельного підприємства кожного з видів діяльності необхідно враховувати особливості їх формування, зумовлені специфікою виду діяльності.

Специфіка діяльності торговельних підприємств має певні особливості щодо формування доходу, які слід враховувати в бухгалтерському обліку, так як товари можуть бути відвантажені, реалізовані на різних умовах.

При визнанні доходу від реалізації товарів, необхідно врахувати такі умови:

- передавання покупцю ризиків та вигод, пов'язаних з правом власності на товар;
- втрата підприємством подальшого контролю та управління реалізованими товарами;
- існує впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства.

Специфіка торговельних підприємств зумовлює особливості формування доходу, які необхідно

враховувати в бухгалтерському обліку. Фінансово-економічні показники та сам процес отримання доходів від основної діяльності на таких підприємствах знаходяться під впливом низки зовнішніх(економічні, соціальні й політичні) і внутрішніх (кількість, якість, асортимент товарів та рівень цін, а також елементи облікової політики) чинників. Управління доходами від основної діяльності дає можливість ступінь їх впливу на загальний дохід підприємства та досягти стійкого розвитку в нестабільному середовищі [3].

Сучасна практика аналітичної деталізації обліку доходів і фінансових результатів діяльності торговельного підприємства з продажу товарів має забезпечувати можливість аналізу отриманих від продажу товарів доходів і бути зручною для прийняття ефективних рішень в управлінні продажами товарів.

Узагальнення науково-методичних основ обліку фінансових результатів торговельних підприємств з урахуванням особливостей їх діяльності дає змогу основні проблемні аспекти та шляхи їх вирішення в контексті удосконалення аналітичного обліку формування доходів відповідно до потреб користувачів.

Головною метою будь-якого торговельного підприємства є отримання максимального прибутку в результаті ефективного ведення господарської діяльності. Це досягається через прийняття обґрунтованих управлінських рішень, які базуються на облікових даних, може бути шляхом проведення аудиту діяльності торговельного підприємства.

Аудит діяльності торговельних підприємств може здійснюватися як за ініціативою власника, так і за вимогою чинного законодавства. Чинним законодавством передбачено обов'язкове проведення аудиту на торговельних підприємствах за результатами фінансово-господарської діяльності у звітному році. Також аудит торговельних підприємств має проводитись, якщо підприємство створене з залученням іноземних інвестицій [4].

Аудит здійснюється незалежними аудиторами, аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення.

Аудитор повинен враховувати особливості торговельної діяльності, тобто існує оптова та роздрібна торгівля. Оптові торгівлі підприємства виконують функцію зв'язку між виробництвом і роздрібною торгівлею.

Підприємства роздрібною торгівлі реалізують товари споживачам, разом з тим вони можуть реалізувати товари дрібним оптом різним організаціям. Облік роздрібного товарообігу, як правило, ведеться у грошовому вимірі за роздрібними продажними цінами. Витрати, пов'язані з організацією та веденням роздрібною торгівлі, а саме витрати обігу, не включаються до собівартості реалізованих товарів, а обліковуються за рахунок націнок. Підприємства оптової торгівлі не розраховують суму торгової націнки.

Метою аудиту в відповідності до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську

діяльність», є перевірка фінансової звітності щодо фінансово-господарської діяльності торговельного підприємства з метою висловлення думки стосовно повноти обліку та звітності, відповідності чинному законодавству та встановленим нормативам.

Головна мета аудиту діяльності торговельних підприємств, переконатися, що звітність дає достатньо уявлення про стан торговельного підприємства на певну дату [5].

З врахуванням особливостей діяльності торговельних підприємств та ведення обліку завдання аудиту роздрібного товарообігу полягає в:

- контролі збереженні товарів на всіх етапах їх руху та зберігання;
- правильності і своєчасності операцій із надходження та реалізації товарів їх контролю;
- правильності визначення первинної вартості товарів;
- правильності нарахування та списання торговельної націнки їх контролю;
- правильності відображення в обліку операцій із зворотною тарою.

Особливу увагу аудитор повинен приділити правильності відображення витрат обігу, тобто витрат, пов'язаних з організацією та веденням торгівлі.

Аудит фінансової звітності діяльності торговельних підприємств включає:

- нормативну базу для проведення аудиту;
- предметну мету проведення аудиту;
- методику аудиту окремих розділів обліку і робіт [6].

Головними завданнями контролю операцій з руху товарів, які слід вирішити аудитору є:

- визначення економічної доцільності та законності придбання товарів керівництвом підприємства;
- визначення правильності віднесення витрат до складу первісної вартості товарів, що надійшли і контролю;
- ефективність організації складського господарства, стан збереження товарів;
- організація обліку придбання та реалізації товарних запасів;
- оцінка системи внутрішнього контролю за надходженням, наявністю та рухом товарних запасів;
- правильність синтетичного та аналітичного обліку операцій з товарами;
- дотримання підприємством податкового законодавства по операціях, пов'язаних із товарами;
- оцінка відображення господарських операцій із товарними запасами в бухгалтерському обліку та звітності.

Аудит діяльності торговельних підприємств доцільно здійснювати за такими етапами:

- підготовка і планування аудиту;
- основний, як проведення аудиту;
- звіт за результатами аудиту [7].

На першому етапі здійснюється оцінка масштабів і тривалості аудиту. Наявність та відповідність

законодавству засновницьких документів підприємства, огляд фінансово-господарської діяльності, умови роботи. Також, на цьому етапі здійснюється оцінка масштабів і тривалості аудиту. Важливо на цьому етапі оцінити специфіку і масштаби діяльності торговельного підприємства, організаційно-правову форму та організаційну структуру, економічне та правове середовище, у якому функціонує торговельне підприємство. Здійснюється оцінка системи внутрішнього контролю, така оцінка є дуже відповідальною для подальшого формування висновку аудитора про діяльність торговельного підприємства [8].

Також на підготовчому етапі здійснюється розробка загального плану аудиту. Обсяг аудиту визначається при розробці плану, який залежить від масштабів торговельного підприємства, особливостей його діяльності, прийнятого рівня суттєвості та допустимого ризику. Планування аудиту передбачає розробку програми аудиту, побудова якої потребує врахування всіх факторів, які потенційно впливають на аудит. До таких головних факторів слід віднести:

- організаційна структура і система бухгалтерського обліку;
- вид діяльності (оптова торгівля, роздрібна торгівля, оптова і роздрібна торгівля одночасно, наявність зовнішньоекономічної діяльності);
- застосовувана система оподаткування;
- інші фактори.

Основний етап є найбільш трудомістким при здійсненні аудиту. Важливим на цьому етапі перед здійсненням аудиту проаналізувати положення облікової політики та дотримання її при веденні бухгалтерського обліку [9].

В результаті аудиту діяльності торговельного підприємства можуть виникати такі помилки:

- відсутність оформлених відповідно до вимог законодавства результатів інвентаризації;
- неналежна організація аналітичного обліку товарів;
- неправильне формування фактичної собівартості товарів;
- помилки у веденні синтетичного обліку товарних операцій.

На заключному етапі здійснюється узагальнення аудиту, оцінюється вплив на податкові зобов'язання підприємства та фінансової звітності. За результатами перевірки формується аудиторський висновок.

Послідовність проведення аудиту здебільшого залежить від поставлених завдань. Аудитору доцільно скласти план аудиту, який має передбачати такі складові:

- дотримання договірної і платіжної організації;
- оцінка стану й ефективності інвентаризацій на підприємстві;
- контроль правильності складання бухгалтерських документів за напрямками надходження та вибуття товарних запасів;
- правильність складання бухгалтерських проводок з відображення надходження і руху товарів;
- правильність складання фінансової звітності торговельного підприємства [10].

Наступним етапом аудиту має бути повнота та своєчасність оприбуткування товарів. При цьому визначеним терміном приймання товарів вважається момент їх одержання від постачальника чи зі складу транспортної організації. Також при аудиті повинно враховуватися додержання вимог приймання товарів щодо кількості та комплектності, тобто відповідність стандартам і технічним умовам.

В процесі аудиту діяльності торговельного підприємства приділяться повинно правильність первісної вартості товарних запасів, при цьому відповідність собівартості придбаних товарів і величини транспортно-заготівельних витрат даним постачальника і складського обліку на підприємстві. Також правильності синтетичного та аналітичного обліку операцій з товарами, за напрямками надходження.

Темпи росту обсягу реалізації продукції, покращення її якості безпосередньо впливають на обсяг витрат і прибуток торговельного підприємства. Оскільки метою будь-якої діяльності, у тому числі і торговельної, є отримання прибутку, який є фінансовою базою подальшого розвитку підприємства та показником ефективності даного виду діяльності, то постає необхідність в якісному обліку, аудиті та контролі за діяльністю торговельного підприємства.

Можна виділити п'ять важливих напрямів потенційного впливу аудиту ефективності на діяльність підприємства, а саме вплив на економічність, ефективність, результативність, підвищення якості товарів(послуг), удосконалення таких функцій управління як планування, контроль тощо.

Критерії оцінки, що використовуються при проведенні аудиту ефективності діяльності торговельного підприємства є стандарти якості, за допомогою яких здійснюється оцінка та аналіз відповідних аспектів операційної діяльності, економічності наявних систем і процедур, результативності та продуктивності витрачання отриманих коштів. В залежності від напряму та специфіки операційної діяльності торговельного підприємства повинні розроблятися власні критерії оцінки її ефективності, які повинні відповідати вимогам незалежності [11].

Аудиторська діяльність є підприємницькою і аудитору необхідно поєднати прийнятну прибутковість з необхідною якістю і своєчасністю надання аудиторських послуг. Тому аудитору важливо визначити стратегію аудиту з врахуванням особливостей діяльності торговельного підприємства.

Стратегія аудиту полягає у виборі найбільш раціональних шляхів досягнення мети аудиту і залежить від досвіду і кваліфікації аудитора, тривалості співпраці аудиторської фірми з торговельним підприємством, тобто від ступеня знання особливостей діяльності торговельного підприємства, характеру завдань і інших чинників [12].

Стратегія аудиту повинна мати вигляд плану, що складається аудитором та мати за мету визначити

обсяги і типи необхідних шляхів; оцінити витрати на проведення аудиту; досягти взаєморозуміння з клієнтом.

З дослідження можна сказати, що аудит і контроль діяльності торговельних підприємств має значення, що правильність заповнення фінансової звітності, зробити висновки про результати господарської діяльності, фінансовий, майновий стан підприємства та приймати обґрунтовані рішення які базуються на цих висновках. Саме це обумовлює необхідність вибору такої методики аудиту, яка враховувала всі особливості діяльності торговельного підприємства та забезпечила надійну основу для аналізу фінансово-господарської діяльності.

Висновки. Таким чином, аудит діяльності торговельного підприємства забезпечить можливість для пошуку шляхів удосконалення облікового процесу. Застосування методики аудиту діяльності торговельного підприємства забезпечить врахування особливостей його діяльності та господарських операцій, притаманних тільки такому підприємству. Методичні аспекти здійснення аудиту діяльності торговельних підприємств потребують подальшого вирішення з метою впорядкування процесу формування ефективного контрольного середовища, що забезпечить надійність результатів аудиту.

Список літератури

1. Шмигель О.Є. Особливості розроблення облікової політики торговельного підприємства. *Інноваційна економіка*. 2021. №3-4. С. 159-163.
2. Апопій В.В., Мішук І.П., Ребичкий В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. *Організація торгівлі: Підручник*. Київ. Центр учбової літератури. 2018. 632 с.
3. Волянник Г.М., Марушко Н.С. Особливості обліку товарних операцій та оптимізація аудиту на підприємстві. *Науковий вісник Львівського державного університету*. 2018. №1. С. 165-173.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. 2258-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
5. Даченко Г., Кудирко О. Методика проведення аудиту й внутрішньогосподарського контролю товарних запасів на торговельних підприємствах. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка. 2022. (12). 84-90.
6. Лисецький А.С., Чабан Г.В. Організація внутрішнього аудиту доходів від основної діяльності підприємств торгівлі. *Економічний вісник університету*. 2018. Вип. 36(1). С. 128-138.
7. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. *Аудит: навч. посібник*. Вид. 4-ге, перероб. і допов. Київ: Алєрта, 2020. 852 с.
8. Дерев'яно С.І., Кузик Н.П., Олійник С.О. *Аудит: навч. посіб.* Київ: ЦУЛ, 2021. 357с.
9. Ковальчук Т.М. Облік і аудит: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 520 с.

10. Чміль Г., Верзілова Г. Теоретичні аспекти організації аудиту маркетингу на торговельному підприємстві. Інститут бухгалтерського обліку та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Випуск 1. С. 89-97.
11. Бержані І.А. *Організація і методика аудиту: навч. посіб.* Уманський ерж. пед. ун-т імені Павла Тичини; Умань: Візаві, 2022. 326 с.
12. Уманська В.Г. Аудит: навч.-метод. посіб. Черкаси: ЧНУ, 2021. 122 с.

References (transliterated)

1. Shmigel O.Ye. Osoblivosti rozroblennya oblikovoyi politiki torgovelnogo pidpriyemstva [Features of developing an accounting policy for a trading enterprise]. *Innovacijna ekonomika* [Innovative economy]. 2021. No 3-4. pp. 159-163.
2. Apopij V.V., Mishuk I.P., Rebickij V.M., Rudnickij S.I., Hom'yak Yu.M. Organizaciya torgivli: Pidruchnik [Trade Organization: Textbook]. Kiev. Centr uchbovoyo literaturi. 2018. 632 p.
3. Volynik G.M., Marushko N.S. Osoblivosti obliku tovarnih operacij ta optimizaciya auditu na pidpriyemstvi [Features of accounting for commodity transactions and optimization of audit at the enterprise]. *Naukovij visnik Lvivskogo derzhavnogo universitetu* [Scientific Bulletin of Lviv State University]. 2018. no 1. pp. 165-173.
4. Pro audit finansovoyi zvitnosti ta auditorську diyalnist: Zakon Ukraini [On the audit of financial statements and auditing activities: Law of Ukraine] vid 21.12.2017 r. 2258-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
5. Dachenko G., Kudirko O. Metodika provedennya auditu j vnutrishnogospodarskogo kontrolyu tovarnih zapasiv na torgovelnih pidpriyemstvah [Methodology for conducting audits and internal control of inventories at trading enterprises]. *Tavrijskij naukovij visnik. Seriya: Ekonomika* [Tavria Scientific Bulletin. Series: Economics]. 2022. (12). 84-90.
6. Liseckij A.S., Chaban G.V. Organizaciya vnutrishnogo auditu dohodiv vid osnovnoyi diyalnosti pidpriyemstv torgivli [Organization of internal audit of income from the main activities of trading enterprises]. *Ekonomichnij visnik universitetu* [University Economic Bulletin]. 2018. Issue. 36(1). pp. 128-138.
7. Ogijchuk M.F., Ragulina I.I., Novikov I.T. Audit [Audit]: navch. posibnik. Vid. 4-tye, pererob. i dopov. Kiev: Alerta, 2020. 852 p.
8. Derevyanko S.I., Kuzik N.P., Olijnik S.O. Audit [Audit]: navch. posib. Kiev: CUL, 2021. 357p.
9. Kovalchuk T.M. Oblik i audit [Accounting and auditing]: navch. posibnik. Chernivci: Chernivec. nac. un-t im. Yu. Fedkovicha, 2020. 520 p.
10. Chmil G., Verzilova G. Teoretichni aspekti organizaciyi auditu marketingu na torgovelnomu pidpriyemstvi [Theoretical aspects of organizing a marketing audit at a trading enterprise]. *Institut buhgalterskogo obliku ta analiz v umovah globalizaciyi* [Institute of Accounting and Analysis in Globalization]. 2020. Issue 1. pp. 89-97.
11. Berzhanir I.A. *Organizaciya i metodika auditu: navch. posib* [Audit organization and methodology: a manual]. Uman'skij erz. ped. un-t imeni Pavla Tichini; Uman: Vizavi, 2022. 326 p.
12. Umanska V.G. *Audit: navch.-metod. Posib* [Audit: teaching and methodological manual]. Cherkasi: ChNU, 2021. 122 p.

Nadiiushla (received) 05.04.2025

Відомості про авторів / About the Authors

Фальченко Олена Олександрівна (Falchenko Olena) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри обліку і фінансів; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8441-2894>; e-mail: Olena.Falchenko@khpi.edu.ua

Брік Світлана Володимирівна (Brik Svitlana) – кандидат економічних наук, доцент, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», доцент кафедри обліку і фінансів; м. Харків, Україна; ORCID: <https://orcid.org/my-orcid?orcid=0000-0002-5411-4885>; e-mail: Svitlana.Brik@khpi.edu.ua